

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Теорія держави та права»

Кафедра історії та філософії

Статус дисципліни
Рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти
Форми здобуття вищої освіти
Мова викладення
Навчальний рік
Форма підсумкового контролю

обов'язкова
перший (бакалаврський)
бакалавр
денна/заочна
українська
2024/2025
залік, екзамен

Прізвище, ім'я, по батькові
науково-педагогічного працівника,
який веде дисципліну,
науковий ступінь, вчене звання посада

Ольга Старицька – доцент кафедри історії та філософії ННПП, кандидат юридичних наук, доцент;

Наталія Сербіна – доцент кафедри історії та філософії ННПП, кандидат юридичних наук, доцент;

Наталія Мозоль – доцент кафедри історії та філософії ННПП Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Ольга Назаренко – старший викладач кафедри історії та філософії ННПП Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук.

профайл викладача

Ольга Старицька – <https://scholar.google.com.ua/citations?user=TLRVk3QAAAAJ&hl=uk&authuser=1>

Наталія Сербіна – https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=KT_AprcAAAAJ

Наталія Мозоль – https://scholar.google.com.ua/citations?user=k_siri4AAAAJ&hl=uk&authuser=1

Ольга Назаренко – <https://scholar.google.com.ua/citations?user=DCy40woAAAAJ&hl=uk>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

(044) 245-36-86

kidp@ukr.net

відповідно до графіку освітнього процесу

Очні:

(відповідно до окремого графіка кафедри)

Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

<https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=1470>

Стислий опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія держави та права» викладається на 1-му курсі підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр за спеціальністю 081 «Право» і передбачає опанування вміннями і навичками стосовно питань, що пов'язані із закономірностями виникнення, розвитку та функціонування державно-правових явищ в суспільстві.

Метою вивчення навчальної дисципліни є набуття здобувачем вищої освіти вмінь і навичок стосовно питань (проблем), що пов'язані із закономірностями виникнення, розвитку та функціонування державно-правових явищ в суспільстві, озброїти майбутніх юристів науково обґрунтованими формами і методами роботи в нормотворчій діяльності, при здійсненні систематизації чинного законодавства, у процесі правореалізаційної діяльності, в узагальненні юридичної практики, у проведенні профілактичної, виховної роботи та інших практичних діях.

Тривалість. Вивчення навчальної дисципліни розпочинається в 1-му семестрі 1-го року навчання у обсязі 180 годин 6 кредитів ECTS.

Форми та методи навчання. Очна серія лекційних і семінарських занять, самостійна робота студентів, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань. Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Під час сесії формат очний. Можливий дистанційний (on-line, Moodle) та змішаний формат проведення лекційних занять, поточного та підсумкового контролю.

Система поточного контролю. Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми, силабусу.

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Система підсумкового контролю. Підсумковий контроль – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться в період проміжної атестації у формі заліку або іспиту (якщо дисципліна вивчається впродовж декількох академічних періодів, то підсумковий контроль може проводитися за частиною дисципліни, вивченої в даному академічному періоді). Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

Пререквізити: Юридична деонтологія; Історія держави та права; Основи філософії права; Основи соціології; Основи політології, Логіка та критичне мислення.

Постреквізити: Конституційне право; Міжнародний захист прав людини; Кримінальне право; Адміністративне право; Адміністративна процедура;

Кримінальний процес; Цивільне право; Цивільний процес; Криміналістика; Оперативно-розшукова діяльність.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньої програми ступеня вищої освіти бакалавр:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових

Програмні результати навчання:

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 11. Мати базові навички риторики.

.

явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.
СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

Формування «soft skills»:

індивідуальних: тайм-менеджмент; гнучкість/здібність адаптуватися; організація простору; властивість вирішувати проблеми; вміння чітко виконувати завдання і формулювати цілі; позитивне мислення та оптимізм;

комунікативних: креативність; логіка; менеджмент знань та інформації; навички міжособистісних відносин; зрозуміло формувати думки; взаємодія з різними типами людей; відповідати аргументовано, зрозуміло, вчасно і ввічливо; вміння працювати в команді.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

Знати:

- основи методології в пізнанні державно-правових явищ;
- основні закономірності процесу виникнення держави та права;
- сутність і головні ознаки держави;
- основні підходи до типології держав;
- відмінність між державною та політичною владою;
- види функцій та форми держави;
- поняття та ознаки правової держави;
- сутність права, його ознаки та функції, сучасні підходи до праворозуміння;
- види форм (джерел) права;
- поняття, структуру та види норм права;
- сутність і співвідношення системи права та системи законодавства;
- поняття, ознаки та види правових відносин;
- сутність правотворчості;
- специфіку реалізації та тлумачення норм права;
- механізм правового регулювання суспільних відносин;
- поняття та типологію правової поведінки;

- склад і види правопорушень, принципи юридичної відповідальності, а також місце й роль правоохоронних органів у боротьбі з правопорушеннями та у їх профілактиці;
- поняття й основні принципи законності, співвідношення законності та правопорядку;
- сутність правової культури та правової свідомості;
- поняття та класифікацію правового статусу особи;
- основні правові системи сучасності.

Вміти:

- вільно володіти основними категоріями теорії держави та права, правильно застосувати їх при оцінюванні конкретних ситуацій;
- характеризувати державу як політико-правове явище;
- орієнтуватися в джерелах права, вміти вільно їх тлумачити;
- відрізнити правові відносини від інших видів суспільних відносин;
- аналізувати норми права, застосовуючи методи пізнання державно-правових явищ;
- правильно реалізовувати норми права в різних життєвих ситуаціях;
- реалізовувати на практиці вимоги законності та правопорядку;
- критично оцінювати явища правової системи.

Навички:

- здійснювати власні наукові дослідження з проблем, що входить до предмету початкової дисципліни;
- формувати власні поняття та орудувати ними;
- розуміти та давати оцінку науковим правовим проблемам;
- формувати правові висновки, пропозиції, рекомендації.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Предмет, метод та функції теорії держави та права.	Семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Методологія дослідження загальтеоретичних дисциплін. 2. Формування теорії держави і права як самостійної юридичної науки.
Тема 2. Поняття, походження і сутність держави	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Основні теорії виникнення держави. 2. Поняття та ознаки держави. 3. Сучасна процедура державотворення та визнання. 4. Проблеми формування правової держави в Україні. 5. Сучасні концепції держави – класифікація та загальна характеристика. 6. Глобалізація як невідворотний процес державно-правового розвитку.

Тема 3. Держава і політична система суспільства	Лекційні, семінарські заняття	<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Співвідношення політичної та державної влади. 2. Поняття та ознаки політичної системи суспільства. 3. Структура політичної системи суспільства. 4. Співвідношення держави та громадянського суспільства.
Тема 4. Форми держави	Лекційні, семінарські заняття	<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль монархій у сучасних розвинутих країнах. 2. Особливості монархічної форми правління в країнах Арабського Сходу. 3. Особливості федералізму в сучасних зарубіжних країнах. 4. Правовий статус адміністративно-територіальних одиниць в унітарних державах. 5. Нетипові форми державного правління.
Тема 5. Функції та механізм держави	Лекційні, семінарські заняття	<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, ознаки та види функцій держави. 2. Форми та методи забезпечення функцій держави. 3. Поняття та ознаки механізму держави. 4. Поняття та ознаки органів держави.
Тема 6. Поняття, походження та розвиток права	Лекційні, семінарські заняття	<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини виникнення права. 2. Сучасні концепції праворозуміння. 3. Співвідношення права та держави.
Тема 7. Об'єктивне право: поняття, ознаки, принципи, структура	Лекційні, семінарські заняття	<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна цінність об'єктивного права. 2. Сутність права як певної міри свободи. 3. Структура права. 4. Основні принципи права.
Тема 8. Правотворчість та форми (джерела) права	Лекційні, семінарські заняття	<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правоутворення та правотворчість: аспекти співвідношення. 2. Особливості правотворчості в Україні. 3. Класифікація нормативно-правових актів України. 4. Особливості техніки відомчої правотворчості.

		5. Особливості дії нормативно-правових актів у часі, просторі та за колом осіб.
Тема 9. Норми права та інші соціальні норми	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Співвідношення норми права і норми моралі. 2. Особливості корпоративних норм. 3. Структура норм права.
Тема 10. Система права та система законодавства	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Особливості систематизації норм права в Україні. 2. Класифікація норм права за різними критеріями. 3. Критерії поділу системи права на галузі. 4. Проблемні аспекти структури норми права.
Тема 11. Форми реалізації права	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Співвідношення нормативно-правових та правозастосовних актів. 2. Випадки, що зумовлюють необхідність застосування норм права. 3. Застосування як особлива форма реалізації права. 4. Загальні форми реалізації норм права.
Тема 12. Тлумачення норм права	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Тлумачення норм права як елемент правореалізаційного процесу. 2. Тлумачення Конституції України та інших законів Конституційним Судом. 3. Порівняльна характеристика способів тлумачення. 4. Інтерпретаційні акти: загально-теоретична характеристика.
Тема 13. Правові відносини	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Поняття, ознаки та види правовідносин. 2. Склад правовідносин. 3. Юридичні факти: поняття та класифікація.
Тема 14. Правова поведінка	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Правопорушення: поняття, склад і види. 2. Загальна характеристика елементів складу правопорушення. 3. Міжнародне правопорушення: історико-правовий аспект. 4. Злочин: теоретико-правовий аналіз явища.

Тема 15. Правова свідомість та правова культура	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Структура правової свідомості. 2. Структура правової культури. 3. Взаємодія правової свідомості та правової культури.
Тема 16. Юридична відповідальність	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Позитивна та ретроспективна юридична відповідальність: соціальне значення і співвідношення. 2. Мета юридичної відповідальності. 3. Критерії класифікації юридичної відповідальності. 4. Підстави для притягнення і звільнення від ретроспективної юридичної відповідальності. 5. Механізм здійснення юридичної відповідальності.
Тема 17. Державна дисципліна, законність та правопорядок	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Співвідношення публічного та громадського порядку. 2. Законність як гарантія прав людини. 3. Правопорядок як складовий елемент громадського порядку. 4. Поняття та ознаки державної дисципліни. 5. Правопорядок як мета і результат правового регулювання суспільних відносин.
Тема 18. Правове регулювання та його механізм	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Правове регулювання і його соціальне значення. 2. Структурні елементи механізму правового регулювання. 3. Значення не юридичних засобів, які впливають на процес правового регулювання. 4. Чинники забезпечення ефективного правового регулювання.
Тема 19. Правовий статус особи	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Види правового статусу особи. 2. Спеціальний правовий статус: аспекти реалізації. 3. Значення правового статусу для існування людини.
Тема 20. Правова система: поняття, характеристика елементів	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Порівняльне правознавство: характеристика основних складових науки. 2. Значення правової культури як одного з елементів національної правової системи. 3. Юридична практика як один з

		елементів правової системи.
Тема 21. Основні правові системи сучасності	Лекційні, семінарські заняття	Теми рефератів, доповідей: 1. Вплив західноєвропейських університетів на формування та розвиток романо-германської правової сім'ї. 2. Правова система України: історія та сучасність. 3. Особливості релігійної правової сім'ї. 4. Правова система африканських країн. 5. Особливості правової системи Японії.

Індивідуальні завдання (курсіві, дипломні роботи)

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Теорія держави та права» не передбачено.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

– пакет програмних продуктів Microsoft Office, а саме: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint та ін.;

– мультимедійний проєктор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі.

Основні рекомендовані інформаційні джерела.

Основна

1. Громадянське суспільство в Україні: сучасний стан, виклики, стратегія модернізації: монографія: У 3 т./за заг ред.. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка та акад. НАПрНО. В. Скрипнюка / Т.2: Доктринальний вимір галузевих засад функціонування громадянського суспільства в Україні. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. 588 с.

2. Гусарєв С. Д. Теорія права і держави : навч. посіб. / С. Д. Гусарєв, А. Ю. Олійник, О. Л. Слюсаренко. К. : Правова єдність, 2008. 270 с.

3. Дідич Т. О. Правоутворення в Україні: теоретико-правові та практичні аспекти : Монографія. К. : Видавництво Ліра-К, 2018. 492 с.

4. Енциклопедія міжнародного права: У 3 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко, В. Н. Денисов (співголови) та ін.; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Т.№.3 М – Я. Київ: Академперіодика. 2019. 992 с.

5. Загальна теорія права : підручник / [О. В. Петришин, Д. В. Лук'янов, С. І. Максимов, В. С. Смородинський та ін.] ; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2020. 568 с.
6. Кириченко В. М., Кириченко Ю. В., Соколенко Ю. М. Політико-правова система України : підручник / за загальною редакцією В. М. Кириченка. Київ: Центр учбової літератури 2019. 304 с.
7. Крестовська Н. М., Матвєєва Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник. 2-ге вид., випр. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 584 с.
8. Крижановська О. В. Інституційні засади правопорядку: загальнотеоретичне дослідження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Запоріжжя, 2018. 20 с.
9. Кучук А. М. Основи теорії правового поліцентризму : монограф. / А. М. Кучук. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 312с.
10. Макаренко Л. О. Правова культура: теоретико-методологічні основи дослідження: монографія. Київ: Парлам. вид-во, 2019. 576 с.
11. Макушев П. В., Хрідочкін А. В. Теорія правозастосування : навчальний посібник / П. В. Макушев, А. В. Хрідочкін. Дніпро : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 360 с.
12. Малишев Б. В. Застосування норм права: навч. посібн. / Б. В. Малишев, О. В. Москалюк. За ред. Б. В. Малишева. К.: Реферат, 2010. 260 с.
13. Машков А. Д. Теорія держави і права: підручник. Київ: Алерта, 2024. 452 с.
14. Новітнє вчення про тлумачення правових актів: навч. посіб. / В. Г. Ротань та ін.; відп. ред. В. Г. Ротань. Харків: Право, 2013. 751 с.
15. Подорожна Т. С. Правовий порядок: теоретико-методологічні засади конституціоналізації: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2017. 43 с.
16. Правозастосування : навч. посіб. / О. А. Назаренко та ін. / За заг. ред. С. Д. Гусарева. Київ : НАВС, ФОП Маслаков, 2020. 160 с.
17. Процюк І. В. Поділ державної влади в умовах різних форм державного правління : монографія / І. В. Процюк ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Х. : Право, 2012. 583 с.
18. Свириденко Г. В. Правомірна поведінка: сучасний контекст: монографія. К.: Видавництво «Юридична думка», 2018. 212 с.
19. Севрюков Д. Суверенітет. Генеалогія ідеї в контексті політичної та правової історії : монографія / Севрюков Д. К. : Талком, 2018. 234 с.
20. Смірнова В. О. Політична воля як чинник державотворчої діяльності: об'єктивні та суб'єктивні детермінанти. Київ: Логос, 2019. 384 с.
21. Сухонос В. В. Держава: питання теорії (загальний і конституційно-правовий аспекти) : монографія / Володимир Вікторович Сухонос; Передм. О. В. Скрипнюк. Суми : Університетська книга, 2015. 344 с.
22. Сухонос В. В. Державне правління: еволюція сучасних форм: [монографія]. Суми: Університетська книга, 2014. 310 с.

23. Сухонос В. В. Механізм держави і місцеве самоврядування: дихотомія антиномії і симбіозу в конституційно-правовій парадигмі: монографія. Суми: ПФ "Видавництво "Університетська книга", 2018. 287 с.
24. Сухонос В. В. Монархія як державна форма: історико-теоретичний та конституційно-правовий аспекти : монографія; ДВНЗ «Укр. акад. банк. справи Нац. банку України», Юрид. ф-т. Суми : Мрія-1, 2010. 368 с.
25. Теорія держави і права : навч. посіб. / [С.К. Бостан, С.Д. Гусарєв, Н.М. Пархоменко та ін.]. К. : Академія, 2013. 348 с.
26. Теорія держави і права : підруч. / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю. А. Ведерніков. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. 468 с.
27. Теорія держави і права : підручник / [О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 416 с.
28. Теорія держави і права в тестових завданнях: навч. посібник / кол. авт.; за заг. ред. д.ю.н., проф. Л. Р. Наливайко. Дніпро: Дніпр. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 716 с.
29. Теорія держави і права. Збірник тестових завдань. Частина І: Навч.-метод. посібник. / Боняк В. О., Лантух І. С., Сердюк І. А., Христова Ю. В. Дніпро: Дніпр. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 60 с.
30. Теорія держави та права : [навчальний посібник] / Є. В. Білозьоров, О. Б. Горова, В. П. Власенко, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. К. : НАВС, Освіта України, 2017. 116 с.
31. Теорія держави та права : практикум / Білозьоров Є. В. та ін. Київ : ФОП Маслаков, 2018. 166 с.
32. Теорія держави та права України: підручник для курсантів та студентів вищих навч. закл. / О. М. Бандурка, М. Ю. Бурдін, О. М. Головка та ін. Харків: Майдан, 2018. 436 с.
33. Теорія держави та права: навч. посіб. [Є. В. Білозьоров, О. Б. Горова, В. П. Власенко, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.]; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. Київ : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://arm.naiu.kiev.ua/books/tdp-new/index.html>
34. Теорія держави та права: підготовка до державної атестації : навчальний посібник / Є. В. Зозуля, І. В. Іванов, А. В. Гончаров; за заг. ред. Є. В. Зозулі. ДЮІ МВС України. Херсон : Олді-плюс, 2018. 164 с.
35. Теорія та практика правозастосування у тестових завданнях: навч. посіб. / Л. Р. Наливайко, Р. З. Голобутовський, Е. В. Звягіна, І. С. Кузьміна, О. І. Наливайко, О. С. Чепік-Трегубенко; за заг. ред. Л. Р. Наливайко. Київ: Хай-Тек Прес, 2017. 316 с.
36. Шемшученко Ю. С., Оніщенко Н. М., Скрипнюк О. В. та ін. Правова ідеологія як засадничий принцип консолідації українського суспільства. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ. 2018. 86 с.

Ресурси:

1.	Офіційне інтернет-представництво Президента України	https://www.president.gov.ua
2.	Офіційний портал Верховної Ради України	https://rada.gov.ua
3.	Європейський парламент	https://www.europarl.europa.eu/portal/en
4.	Урядовий портал	https://www.kmu.gov.ua/control/
5.	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	http://www.ombudsman.gov.ua
6.	Агентство Європейського Союзу зі співробітництва у сфері кримінального правосуддя	https://www.eurojust.europa.eu/
7.	Міністерство внутрішніх справ України	https://mvs.gov.ua
8.	Інтерпол	https://www.interpol.int/
9.	Європол	https://www.europol.europa.eu/
10.	Національне центральне бюро Інтерполу (НЦБ) Україна	https://www.interpol.int/Who-we-are/Member-countries/Europe/UKRAINE
11.	Національна поліція України	https://www.npu.gov.ua/
12.	Міністерство освіти і науки України	https://www.mon.gov.ua
13.	Міністерство юстиції України	https://minjust.gov.ua/ua
14.	Верховний Суд	https://www.scourt.gov.ua
15.	Європейський Суд	https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7024/
16.	Офіс Генерального прокурора України	https://www.gp.gov.ua/
17.	Прокуратура Європейського Союзу European Public Prosecutor's Office (EPPO)	https://www.eppo.europa.eu/en
18.	Міжнародний кримінальний Суд International Criminal Court (CPI i ICC)	https://www.icc-cpi.int/
19.	Організація Об'єднаних Націй	https://ukraine.un.org/uk
20.	Організація з безпеки і співробітництва (OSCE)	https://www.osce.org/hcnm/
21.	Бібліотека Національної академії внутрішніх справ	https://library.naiu.kiev.ua/
22.	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
23.	Німецька цифрова бібліотека	https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de/
24.	Британська бібліотека	https://www.bl.uk/

25.	Управління Верховного комісара ООН з прав людини (УВКПЛ)	https://www.ohchr.org/en/ohchr_home_page
26.	Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН)	https://www.unhcr.org/
27.	Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)	https://www.unesco.org/en
28.	Дитячий фонд ООН, ЮНІСЕФ (United Nations Children's Fund, UNICEF)	https://www.unicef.org/
29.	Міжнародна організація праці (МОП) (International Labour Organization)	https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm

Політика курсу

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись у дистанційному режимі за погодженням із керівництвом НАВС з презентацією виконаних завдань під час консультації викладача.

На *лекціях* у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь здобувачів ступеня вищої освіти у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

На *семінарських заняттях* теоретичні знання, отримані здобувачами ступеня вищої освіти під час лекцій, обговорюються більш детально у формі міні-дискусій, опитування, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом розв'язування практичних задач.

При проведенні *практичних занять* використовуються активні форми їх проведення: дискусії, ділові ігри, розв'язування тестових та практичних завдань.

Вимоги до організації *самостійної роботи* здобувачів вищої освіти визначаються робочими навчальними програмами дисципліни. Основними завданнями самостійної роботи здобувачів вищої освіти є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел, підготовка і безумовне виконання поточних практичних та індивідуальних завдань, а також самостійне вивчення окремих тем під керівництвом викладача.

Плани семінарських занять, практичні та індивідуальні завдання, методичні вказівки до окремих тем, література, система оцінювання занять подані у відповідних методичних вказівках. Їх можна переглянути на Веб-сайті НАВС у розділах «Кафедра історії та філософії», «Дистанційні курси».

Пропущені заняття та незадовільні оцінки повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладачів кафедри.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри історії та філософії, які безпосередньо проводять заняття (за затвердженим графіком проведення консультацій) або звернувшись із письмовим запитом на електронну пошту за адресою: kidp@ukr.net

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ (наказ НАВС від 30 березня 2018 року № 422).

Система оцінювання результатів навчання

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<i>участь в роботі впродовж семестру/екзамен - 60/40</i>
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	<i>вибір тематики доповідей відбувається здобувачем вищої освіти на підставі консультації з викладачем, під час написання роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись вимог академічної доброчесності</i>
Семінарські заняття	<i>під час проведення семінарів здобувачі працюють у такому форматі: усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань. Оцінювання здійснюється по 5-тибальній системі відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти затверджених Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ (наказ НАВС від 02.05.18 № 642.).</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>за умови виконання визначеного навчальною програмою обсягу.</i>

Критерії оцінювання результатів навчання

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив від 90% тестових завдань.
	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних

4	завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 75–90% тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60–75% тестових завдань.
2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив до 60% тестових завдань.

Характеристика оцінювання рівня компетентності здобувача вищої освіти

Бали	Вид рівня компетентності	Критерій оцінювання компетентності
2	Рецептивно-продуктивний	<i>Незадовільний</i> У студента <i>відсутні знання</i> навчального матеріалу або він відмовляється від відповіді.
		<i>Низький</i> Студент має <i>фрагментарні знання</i> , що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст. Не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
		<i>Мінімальний</i> Студент має <i>безсистемні знання</i> , допускає формально-логічні помилки при формулюванні понять, класифікаційних критеріїв та їхньому тлумаченні. Хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатен відділяти головне від другорядного, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
3	Репродуктивний	Студент має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює юридичні поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати (риси, властивості, аспекти). Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.

4	Конструктивно-варіативний	Добрий	Студент має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямах впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на нормативно-правові акти та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.
5	Творчий	Відмінний	Студент має <i>системні знання</i> глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Може навести особливості інтерпретації правових явищ в різних теоріях, загальне та відмінне в різних позиціях вчених, як в національному так і в міжнародному та європейському праві (в межах часу, предмету, простору). Здатен обґрунтувати перспективи розвитку правових явищ в Україні. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проектів нормативно-правових актів, а також наукових досліджень вітчизняних та закордонних вчених. Даний рівень компетентності передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. При відтворенні знань застосовує евристичний тип мислення.

Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)			Підсумковий контроль: залік (екзамен)	Підсумкова кількість балів
Мах 60%			Мах 40%	Мах 100%
Тема. 1 – 5	Тема. 12 – 5	Самостійна робота	Залік, Екзамен	
Тема. 2 – 5	Тема. 13 – 5			
Тема. 3 – 5	Тема. 14 – 5	5	40	100
Тема. 4 – 5	Тема. 15 – 5			
Тема. 5 – 5	Тема. 16 – 5			
Тема. 6 – 5	Тема. 17 – 5			
Тема. 7 – 5	Тема. 18 – 5			
Тема. 8 – 5	Тема. 19 – 5			
Тема. 9 – 5	Тема. 20 – 5			
Тема. 10 – 5	Тема. 21 – 5			
Тема. 11 – 5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Силабус схвалено на засіданні кафедри історії та філософії ННПП НАВС

Протокол від __.__.2024 року № ____